

feliĉo. Nenio restas: nek espero, nek idealoj, nek kredo. De tiu vidpunkto estas malfacile konsideri Anujon "daŭriganto de antikvaj tradicioj". Lia Antigona ne plu parolas pri religiaj, familiaj, tradiciaj kaŭzoj de sia ago. Ŝi pensas kaj parolas nur pri si mem, nur en sia nomo. Ŝi estas nehaltebla en siaj egoismo kaj fiero. Ŝi ne povas vivi, ŝia destino estas morto.

Se en la antikva tragedio la popolo subtenas la protagonistinon kaj kompatas ŝin, en la verko de Anuj' neniu ŝin subtenas, la popolo postulas ŝian morton. Atendante la mortpunon, Antigona komprenas la absurdecon de sia ago. Ŝi diras: "Kreono estis prava. Terure! Nun (...) mi ne plu scias pro kio mi mortas. Mi timas... (...). Nur nun mi komprenas, kiel simple tio estis - vivi" (1, 326).

Antigona mortas pro nenio. Ŝi personigas la perdon de ĉiuj idealoj, de ĉiuj valoroj. En siaj pensoj ŝi venas al la konkludo: por doni sencon al sia vivo, necesas morti. Ŝia ribelo transformiĝas al sinmortigo. En tiu verko Anuj' estas tre proksima al la ekzistencialisma koncepto.

Literaturo

1. *Anuj Jan*: Teatraĵoj (en 2 volumoj). Vol.1, Moskvo, 1969.
2. *Baĉelis T.I.*: Intelekta teatro. Nuntempa eksterlanda teatro. Skizoj. Lukto de ideoj kaj skoloj. 1969. Redaktoro: *B.I. Zingerman*, Moskvo.
3. *Vetikovskij S.*: La limoj de malfeliĉa konscio. Moskvo, 1973.
4. *Kott J.*: Greka tragedio kaj absurdo. Nuntempa dramverkaro. Moskvo, n-ro 6, 1990.
5. *Anouilh Jean*: *Antigone. Théâtre français d'aujourd'hui. Vol. 1*, Moskvo, 1969.
6. Sofoklo: Dramverkoj (traduko de *Zelinskij*, Moskvo, 1990).

Adreso de la aŭtorino

S -ino *ĤALIKOVA Irina*
p.a. Baŝkiria Ŝtata Universitato
str. *Bluhera 10, kv. 47*
RUS - 450075 - Ufa / RUSIO

Priaŭtoro informo

La aŭtorino estis studentino, nun "konkurantino", ĉe Baŝkiria Ŝtata Universitato en Ufa, Rusio.

Raporto

Esperanto ĉe *SILF*

Nova ideo: ĉu paralela du-ebena lingvosistemo por Eŭropa Unio?

La *Société Internationale de Linguistique Fonctionnelle (SILF)* aranĝis (2001-04-04/08) en la Eŭropa Universitato *Frankfurt/Oder* (Germanujo) sian XXV-an internacian kolokvon (laborlingvoj: franca, germana, angla).

La temaro de Sekcio 1 (**Lingva politiko**) invitis la lingvistojn, proponi respondojn al jenaj demandoj:

1. Kiel komunikos la diverslingvanoj en EU?
2. Ĉu Eŭropo povas kontentiĝi per unusola vehikla lingvo, la angla?
3. Kiuj estus la konsekvencoj por la ceteral lingvoj?
4. Kiu alternativo al la angla?

En mia referaĵo "**La plureco de la lingvoj kaj/aŭ neŭtrala lingvo**" mi pledis por Esperanto kaj, kiel alternativon al la angla, prezentis **la koncepton de profesoro I.F. Bociort pri paralela du-ebena lingvosistemo** por Eŭropa Unio.

Jen la esenco de tiu koncepto:

Ĉi-momente la angla estas nek tute evitebla, nek kiel sola vehiklo akceptebla.

Ni tial pripensu kulturhistorian sugeston: dum la mezepoko, la latina lingvo en okcidenta Eŭropo, la malnovslava en pluraj (sud-)orientaj Eŭropaj landoj (en filozofio, eklezio, scienco, oficialaj dokumentoj) funkciis paralele kun la naciaj lingvoj evoluantaj.

En Grekujo, Ĉinio kaj aliaj landoj dum kelkaj jarcentoj funkciis paralele du kulturlingvoj: malnova, tradicia lingvo (ekz. en beletraĵo) kaj alia "nova", pli demokratia lingvo.*

Konsiderante la nekredeble kompleksan internacilingvan problemaron, estas hodiaŭ realisme (el politika, ekonomia, kultura, psiko-pedagogia kaj aliaj vidpunktoj), imagi por Eŭropa Unio paralelan, du-ebenan lingvosistemon: nome **trilingvismo** (angla-franca-germana) por iuj agadoj kiel ekz. diplomatio, sciencoj (precipe pozitivaj, naturaj, teknikaj) kaj **dulingvismo** (naciaj lingvoj-Esperanto) por vojaĝoj, trafiko, sporto, medicina kuracado, gastronomio kaj diversaj aliaj servoj.

La ideo, inspirita de kolonialismo, enkonduki la anglan lingvon en ĉiugradajn lernejojn de Eŭropo estas nerealisma, ruiniga, danĝera.

Kompreneble, la paralela sistemo ne havu rigidajn limojn. La lingvoj restas *de jure* egalaj, t.e. **nenia hegemonio**. Ĉiuj artaj-kulturaj forumoj, ĉiuj personoj (laŭ propraj bontrovoj, profesiaj interesoj ktp.) povos praktiki iu ajn lingvon, kio principe validus por ĉiuj ajn vivosferoj.

Dum la prelego cirkuladis inter la ĉirkaŭ 40 - 45 lingvistoj de la sekcio la sekvaj vortaroj: *Großes Wörterbuch Esperanto-Deutsch (Krause)*, *Vocabolario Italiano-Esperanto (Minnaja)* kaj *Grand Dictionnaire Français-Espéranto (Le Puil, Danvy)*.

Dum la diskutoj neniu kontraŭis la surprizan koncepton, oni nur miris, ke tiom malmulte faratas por **prestige** prezenti Esperanton al la ĝenerala publiko.

Fakte la scienca etiko kaj profesia responseco pri la destino de validaj ideoj en la socio postulas de sciencistoj seriozan studadon de la problemoj, prestiĝan engaĝiĝon, kuraĝajn altnivelajn kontaktojn (personajn kaj per komunaj deklaroj) kun la naciaj kaj internaciaj instancoj, por prepari konscian, demokratian solvon al tiu ĉi gravega problemoj niatempa.

* Finfine, ĉie estis adoptita la demokratia varianto.

D-rino Maria BUTAN
Aleea Sportivilor 34 ap.3
RO - 1900 - Timișoara / RUMANIO

Priaŭtora informo: Post studado de filologio kaj instruado de la franca lingvo en liceo, la raportantino nun estas lektoro ĉe la Universitato de Agrokulturaj Sciencoj de *Timișoara*, Rumanio.

Terminologia anguleto

Tunno tinno

J. KAVKA

Temas ne pri refreno, alivorte rekantaĵo, sed pri provo serĉi por Esperanto sciencan nomon de la peza (ĝis 900 kg) marfiŝo, kiun la plej multaj homoj konas nur el lada konservujo.

Tia nomo ja ekzistas latinlingve enkadre de la internacie kodigita iŝtiologia nomenklatur: *Thunnus thynnus*. Notinde, la malnova latino disponis por la fiŝo pri du nomformoj, el kiuj la unuan la zoologoj elektis por la nomo genra, la duan por la specia epiteto. Parenteze: la malpli peza ('nur' ĝis 125 kg) specio *Thunnus saliens* vivas ĉe la bordo de Kalifornio.

Jen kelko da vortoj pri la koncerna sistematiko: La genro *Thunnus* apartenas al la familio *Thunnidae* (ne *Scombridae*, laŭ PIV), la ordo *Thunniformes*, la subklaso *Teleostei*, la klaso *Teleostomi*, la superklaso *Gnathostomata*, kaj tiel plu. Ĉion ĉi mi prunteprenis el *Frank* (1972).

Sed nun mi revenu al la genronomo. Kiel ĝi aspektas en iuj etno-lingvoj?

CZ : tunák

DE : Thunfisch

ES : atún

EN : tunny

FR : thon

HR : tuna

HU : tonhal

IT : tónno

PO : tunczyk

RU : tunéc

SK : tuniak